

[Aksel Larsen.]

på finansloven forøgede bevillingen til landbrugets dispositionsfond med 177 mill. kr. Det var en art lovgivning på finansloven, men det blev ført igennem folketinget, blev afstemt dér, og det er ganske givet, at hvis noget parti eller noget medlem af folketinget havde ønsket de pågældende bevillinger behandlet i folketinget henholdsvis i januar 1967, i november 1967 eller den 21. maj i år, så havde det været muligt.

Jeg må erindre om — det er naturligvis ikke alle her, der kan være orienteret om det — at i de syv lange år, vi havde forfatningskommission, rejste jeg gang på gang i forfatningskommissionen spørgsmålet om grundlovens § 46, der fastslår, at bevillinger kun kan gives af folketinget. Jeg sagde, at dette strider jo imod den indarbejdede praksis og imod folketingets finansudvalgs praksis, og gang på gang rejste jeg spørgsmålet, om man ikke burde ændre grundloven, så den var i overensstemmelse med den efterhånden almindeligt anerkendte praksis. Det var der ingen, der ville være med til, og jeg sagde da til forfatningskommissionen, at det ville naturligvis få konsekvenser, ikke fordi jeg er en stivstikker, der partout skal overholde hvert eneste bogstav i en lov, men på den anden side: der skal være mening i galskaben. Og det førte til, at vi, efter at forfatningsrevisionen var gennemført og grundloven i dens nuværende skikkelse var trådt i kraft, fik en aftale om, at finansudvalgets aktstykker i god tid, før finansudvalget behandlede dem, skulle være partierne og så vidt muligt alle folketingsmedlemmer, der var interesserede, i hænde, således at man havde en mulighed for at gøre indsigelse, at sige: det dér bevillingsandragende vil vi have op i folketinget. Det er min opfattelse, at en sådan praksis ville være rigtig, at den ville bevirke, at den indarbejdede praksis i finansudvalget stemte med grundlovens ord om folketingets bevillingsret.

I dette tilfælde foretrak regeringen at komme på et tidspunkt, hvor folketinget ikke var samlet til en arbejdsperiode, hvor den kunne forudse, at det ikke blev samlet til arbejds møde, selv om det rent formelt var i samlingen, da samlingen varer hele folketingsåret, og den kom til finansudvalget. Jeg var bekendt med aktstykket i forvejen,

og jeg havde overvejet, om det kunne være nødvendigt højtideligt at gøre finansudvalget opmærksom på, at den sag kunne finansudvalget ikke afgøre, at den ville jeg kræve i folketinget, men jeg ræsonnerede som så: det er ganske givet, at et stort mindretal i finansudvalget vil være modstander af det dér, og det er utænkeligt, at finansudvalgets flertal over for et stort og kompakt mindretal vil gennemføre en bevilling af denne størrelsesorden, og som oven i købet indebærer en lovændring. Derfor foretog jeg mig ikke noget formelt. Jeg er vidende om gennem referat fra finansudvalgsmedlemmer, at det i selve finansudvalgets møde blev erklæret højt og tydeligt, at denne praksis var ulovlig, at finansudvalget ikke havde kompetence til at godkende bevillingen på de 100 mill. kr. til landbrugets dispositionsfond, men det satte finansudvalgets flertal sig ud over. Jeg er nødt til i samme forbindelse at sige, og det ved jo enhver, og det ved statsministeren også godt, at hvis man havde povet at komme til folketinget med et forslag om en bevilling til landbrugets dispositionsfond eller et hvilket som helst andet formål og sagt: vi aner ikke, hvordan vi er nået frem til dette tal, vi er bare blevet enige med nogle anonyme mennesker om, at der skal bruges 125 mill. kr., og det forlanger vi — så ville folketinget have rejst børster og sagt: det vil vi ikke være med til. Det mindste, regeringen kunne have gjort, var dog at komme med beregninger over, hvorledes den var nået frem til dette tal, men det gjorde regeringen ikke, og som vi hørte af landbrugsministeren forleden, var regeringen ikke i stand til det, landbrugsministeren var i hvert fald ikke i stand til det; han kunne kun henvise til et samlet tal, han havde fået opgivet som skøn af regeringens økonomiske sekretariat. Finansudvalget burde ikke have ladet sig nøje med det, men det var flertallet i finansudvalget altså tilfreds med. Folketinget burde ikke lade sig nøje med noget sådant og ville ikke have ladet sig nøje med noget sådant. Og jeg gentager: statsministeren ved udmærket vel, at hvis man var kommet med et sådant bevillingsandragende til folketinget enten som forslag til en lovændring eller som forslag til tekstanmærkning på finansloven, så ville folketinget have sagt: det dér nægter vi at tage